

Posudek na diplomovou práci Mikuláše Černého „Motivy a důsledky „velkého teroru“ v SSSR 1926-1938 v historické diskusi.

M. Černý si po delším váhání zvolil za téma své práce, které zpracoval zcela samostatně, mimořádně obtížnou problematiku. Naštěstí ji chronologicky zúžil na období velkého teroru a navíc si za „cíl“ své analýzy zvolil jen několik, patrně profilujících historiků.

Autor uvádí studii výkladem vývoje velkého teroru, nastiňuje politické procesy a počty jejich obětí.

V jednotlivých kapitolách (do roku 1991) rozebírá dílo R. Conquesta a R. C. Tuckera, a ze sovětské, i když se jedná o disidentskou historiografii, pokus můžeme A. Solženicyna řadit mezi historiky, dílo výše uvedeného autora a dále R. Medvěděva. Tzv. revizionistický proud světové historiografie reprezentuje R. W. Thurston. Do historiografie, kterou časově vymezuje po roce 1991 řadí J. A. Gettyho N. Wertha a O. Chlevnjuka. Rozbory textů jsou zpracované kvalitně, i když se někdy snaží „usvědčit“ historiky z ideologické zaujatosti.

Podstatnější záležitostí je však výběr historiků. M. Černý ho nekomentuje a neosvětluje a ani se neobrací na relevantní odbornou literaturu. Vypadává tak historiografie 40. a 50. let a především prakticky celá generace počínaje S. Fitzpatrick. Nejsou zde zastoupena jména jako S. Davies, L. Viola, M. Junge, R. Binner, P. Gregory a řada dalších, včetně, samozřejmě, ruských. Zdá se, jakoby se autor soustředil na „staré“ klasiky a z neznámých důvodů kompletně (kromě Chlevnjuka) pominul veškerou novější historiografii.

Práce M. Černého však vyhovuje požadavkům kladeným na diplomovou práci. Hodnotím ji v rozmezí dobře nebo velmi dobře, podle vysvětlení, které nabídne autor při obhajobě.

12. 6. 2009

Dr. B. Litera